

Utfall av kontrollbesiktningar 2010

Under 2010 gjorde Bilprovningen sammanlagt 5,6 miljoner besiktningar, dvs. kontrollbesiktningar, efterkontroller, registreringsbesiktningar och frivilliga besiktningar m.m.

Antalet kontrollbesiktningar var 4,2 miljoner varav 3,4 miljoner (80 procent) var personbilar. Flest godkända fordon i förhållande till antalet besiktade hade motorcyklar (79 procent) husvagnar (73 procent) och lätta släp (62 procent godkända). Utmärkande för dessa fordon är att de omfattas av färre kontrollpunkter än övriga fordonsslag.

Körförbud

13 024 fordon (0,3 procent) fick körförbud vilket i de flesta fall innebar att fordonet måste bärgas från bilprovningsstationen. Vanligaste orsaken till körförbud är allvarliga rostskador som lett till att komponenten brustit eller där det funnits risk för haveri, till exempel brustna bromsrör, rostskadade och brustna fjädersäten och fjädrar, brustna och rostskadade länkar samt spindelleder där det var risk för separation. För tunga släpvagnar var otillräcklig bromsverkan den vanligaste orsaken till körförbud. I samtliga fall gäller att fordonet bedöms utgöra en uppenbar trafiksäkerhetsrisk.

Tabellen nedan visar resultat från kontrollbesiktningar och efterkontroller 2010 för olika fordonsslag.

2010 Fordonsslag	Godkända	Underkända med krav på efterkontroll	Kör- förbud	Underkända utan krav på efterkontroll	Antal kör- förbud	Antal kontroll- besiktningar	Andel underkända vid efterkontroll
Personbil	54 %	29 %	0,2 %	17 %	6 302	3 366 390	11 %
Lastbil							
≤ 3,5 t	44 %	36 %	0,2 %	20 %	588	309 210	10 %
> 3,5 t	36 %	43 %	0,6 %	20 %	484	80 015	18 %
Buss							
≤ 3,5 t	36 %	51 %	0 %	13 %	0	321	8 %
> 3,5 t	56 %	32 %	0,1 %	12 %	17	13 884	13 %
Släp							
≤ 3,5 t	62 %	24 %	1,3 %	13 %	3 202	236 876	9 %
> 3,5 t	39 %	47 %	4,7 %	9 %	2 191	46 296	25 %
Mc	79 %	9 %	0,0 %	12 %	6	113 724	2 %
Husvagn	73 %	18 %	0,3 %	9 %	232	67 114	13 %
Totalt samtliga Fordonsslag	54 %	29 %	0,3 %	16 %	13 024	4 245 883	11 %

Historik

Tabellen nedan visar andel underkända fordon med krav på efterkontroll (inkl. körförbud) under åren 2000 -2009.

År	Personbilar	Lätta lastbilar	Tunga lastbilar (>3,5 t)	Tunga bussar (>3,5 t)	Lätta släpvagnar	Tunga släpvagnar (>3,5 t)	Husvagnar	Motorcyklar
2000	35 %	39 %	41 %	29 %	20 %	48 %	14 %	8 %
2001	34 %	38 %	42 %	32 %	19 %	49 %	13 %	8 %
2002	33 %	37 %	43 %	45% ¹⁾	19 %	51 %	14 %	8 %
2003	33 %	37 %	43 %	39 %	17 %	51 %	16% ²⁾	8 %
2004	32 %	37 %	43 %	38 %	19 %	52 %	16 %	9 %
2005	32 %	38 %	44 %	39 %	22 %	53 %	17 %	9 %
2006	32 %	39 %	46 %	41 %	26 %	54 %	22 %	10 %
2007	32 %	39 %	46 %	40 %	26 %	53 %	19 %	10 %
2008	30 %	37 %	46 %	37 %	26 %	52 %	22 %	10 %
2009	29 %	36 %	44 %	34 %	26 %	50 %	17 %	10 %
2010	29 %	36 %	44 %	32 %	25 %	52 %	18 %	9 %

Att notera:

¹⁾ Fr.o.m. den 1 december 2001 ingår brandskyddskontroll som obligatorisk del vid kontrollbesiktning av buss.

²⁾ Den 1 oktober 2002 -28 april 2009 ingick kontroll av gasinstallationen som obligatorisk del vid kontrollbesiktning av husvagn och husbil

Kommentarer till 2010 års kontrollbesiktningar per fordonsslag och länsvis

Personbilar

Under 2010 kontrollbesiktade Bilprovningen 3 366 390 personbilar varav 54 procent godkändes utan anmärkning. Av dem som underkändes hade 980 711 (29 procent) fel som krävde efterkontroll. Av de 831 325 bilar som gjorde efterkontroll underkändes 11 procent även vid efterkontrollen.

Högsta andelen godkända personbilar hade Stockholms och Hallands län med 57 procent. Lägsta andelen godkända hade Västernorrlands och Jämtlands län med 48 procent.

Brister i bromssystemet är den vanligaste anledningen till att bilarna måste återkomma för en efterkontroll. 16 procent fick anmärkning mot någon eller några komponenter i bromssystemet. Det rör sig främst om anmärkningar på grund av ojämn bromsverkan, brister i komponenter som tillhör hjulbromsen (bromsskivor, bromsbelägg), otillräcklig bromsverkan på parkeringsbromsen och skadade bromsledningar.

Sedan 2000 har andelen underkända med efterkontroll minskat från 35 till 29 procent. Nedgången beror bland annat på att fordonsparken föryngrats. Dessutom har bilarna sannolikt blivit bättre.

Lätta lastbilar

Bilprovningen kontrollbesiktade 309 210 lätta lastbilar under 2010. 44 procent godkändes utan anmärkning. Visserligen har andelen godkända lätta lastbilar långsamt ökat sedan 2000 men det är ändå

10 procentenheter lägre än för personbilarna. Användningsmönstret för lätta lastbilar skiljer sig dock från personbilarna. Dessutom är de årliga körsträckor längre.

Av de lätta lastbilar som underkändes hade 36 procent fel som krävde efterkontroll. 10 procent underkändes även vid efterkontrollen.

Högsta andelen godkända lätta lastbilar hade Jämtlands län med 53 procent. Lägsta andelen godkända hade Stockholms och Södermanlands län med 41 procent.

Var femte lätt lastbil (18 procent) underkändes på grund av en eller flera brister i bromssystemet. Den vanligaste orsaken var ojämn bromsverkan, rostskadade bromsrör/skadade bromsslangar och otillräcklig bromsverkan på parkeringsbroms.

Tunga lastbilar

Under 2010 kontrollbesiktades 80 015 tunga lastbilar (totalvikt över 3,5 ton). 36 procent godkändes utan anmärkning. Av de tunga lastbilar som underkändes hade 43 procent fel som krävde efterkontroll. En majoritet av dessa (27 procent) fick anmärkning till följd av en eller flera brister i bromssystemet. 18 procent underkändes även vid efterkontrollen.

Andelen underkända tunga lastbilar ökade mellan 2000 och 2006 från 41 till 46 procent. Därefter har felfrekvensen planat ut och de senaste åren minskat något.

Högsta andelen godkända tunga lastbilar hade Blekinge och Gotlands län med 43 procent. Lägsta andelen godkända hade Gävleborgs och Östergötlands län med 31 procent.

Tunga bussar

Under 2010 kontrollbesiktade Bilprovningen 13 884 tunga bussar (totalvikt över 3,5 ton) varav 56 procent godkändes utan anmärkning. Av dem som underkändes hade 32 procent fel som krävde efterkontroll. 13 procent underkändes även vid efterkontrollen.

Högsta andelen godkända tunga bussar hade Dalarnas län med 71 procent. Lägsta andelen godkända hade Jämtlands län med 36 procent.

Brister i bromssystemet var den vanligaste orsaken till underkännande (19 procent). 12 procent underkändes vid brandskyddskontrollen, framför allt på grund av oljeläckage i motorrummet.

Sedan 2002 har underkännandefrekvensen för tunga bussar sjunkit med 13 procentenheter, sannolikt tack vare ett målmedvetet kvalitetsarbete hos flera bussföretag. Den tillfälliga och kraftiga ökningen mellan 2001 och 2002 beror på att brandskyddskontroll blev en obligatorisk och ingick i kontrollbesiktningen från den 1 december 2001.

Lätta släp

Bilprovningen kontrollbesiktade 236 876 lätta släpvagnar under 2010. Av dessa godkändes 62 procent godkändes utan anmärkning. 24 procent underkändes med krav på efterkontroll. Vid efterkontrollen underkändes 9 procent.

Högsta andelen godkända lätta släp hade Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län med 67 procent. Lägsta andelen godkända hade Skåne län med 58 procent.

17 procent underkändes på grund av en eller flera brister i bromssystemet. De vanligaste orsakerna var ojämn bromsverkan och för kort påskjutsreserv. När påskjutsreserven är för kort riskerar bromsförmågan att successivt minska för att på sikt försvinna helt.

Sedan 2000 har underkännandefrekvensen ökat med 5-6 procentenheter.

Tunga släp

Under 2010 kontrollbesiktades 46 296 tunga släpvagnar (totalvikt över 3,5 ton). 39 procent godkändes utan anmärkning.

Släpvagnar har färre kontrollpunkter än motordrivna fordon. Ändå är andelen underkända (52 procent) högre än för något annat fordonsslag. 47 procent underkändes med krav på efterkontroll. Anmärkningsvärt är att 25 procent underkändes även vid efterkontrollen. Dessutom fick 5 procent körförbud.

Högsta andelen godkända tunga släp hade Skåne län med 47 procent. Lägsta andelen godkända hade Gävleborgs län med 25 procent.

44 procent av de tunga släpvagnarna hade brister i bromssystemet. Vanliga fel var ojämn bromsverkan, otillräcklig bromsförmåga samt transmission (skadade bromsslangar, brister i länksystem, bromshävarm m.m.).

Husvagnar

Bilprovningen kontrollbesiktade 67 114 husvagnar under 2010. 73 procent godkändes utan anmärkning. 18 procent underkändes med krav på efterkontroll. Vid efterkontrollen underkändes 13 procent.

Högsta andelen godkända husvagnar hade Norrbottens och Västerbottens län med 79 procent. Lägsta andelen godkända hade Gotlands och Hallands län med 69 procent.

13 procent underkändes med krav på efterkontroll på grund av brister i bromssystemet. Det var främst ojämn bromsverkan och kort påskjutsreserv som orsakade underkännande.

Andelen underkända husvagnar har inte minskat senaste året trots att gasolinstallationen inte längre är en obligatorisk del i kontrollbesiktningen. Samma kontroll finns numera som en tilläggstjänst hos Bilprovningen. 64 procent av husvagnsägarna valde att göra gasolkontrollen.

Motorcyklar

Under 2010 kontrollbesiktade Bilprovningen 113 724 motorcyklar. 79 procent godkändes utan anmärkning. 9 procent underkändes med krav på efterkontroll och 2 procent vid efterkontrollen.

Högsta andelen godkända motorcyklar hade Jämtlands län med 84 procent. Lägsta andelen godkända hade Västernorrlands och Uppsala län med 76 procent.

De flesta anmärkningarna avser halvljus ur funktion, kraftöverföring, däck, reflexer, för hög bullernivå samt stopplyktor och skyltlyktor.

3 procent av motorcyklarna underkändes på grund av brister i bromssystemet och 2 procent på grund av för hög bullernivå.